

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih: 19 Temmuz 2017

Sayı: 1263

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye’de halen 1 milyon 500 bini aşkın geçici koruma statüsü almış (18 yaş altı) Suriyeli sığınmacı çocuk yaşamaktadır. Resmi verilere göre çocuklardan 120 bine yakını aileleriyle birlikte 25 ilde oluşturulan geçici barınma merkezlerinde yaşamaktadır. Türkiye’ye kaçak yollardan giren ve kayıt altına alınmayanların sayısı ise net olarak bilinmemektedir.

Suriye’de iç savaşın başlamasıyla birlikte bir anda yoğun göç dalgası ile karşı karşıya kalan Türkiye’de, resmi kurumlar ve sivil toplum örgütleri aracılığıyla çaba gösterildiği bir gerçektir, ancak, bu konuda çok önemli bir konu ise, “refakatsiz” çocukların durumudur. Resmi veriler yeterli bilgiyi içermemektedir. Sivil toplum örgütleri de net verilere sahip değildir. Yasa dışı yollarla Avrupa’ya geçmek için Türkiye’deki resmi kayıt sistemine girmeden insan kaçakçıları ile temas eden çocukların hedeflerine ulaşip ulaşmadıkları, halen hayatta olup olmadıkları ise bilinmemektedir.

Yasal düzenlemelere göre, Türkiye’ye sığınan ailelerini kaybetmiş “refakatsiz çocuklar” yakınlarına “vasi atama” suretiyle ya da sığınmacı bir ailenin denetim ve kontrolüne verilmektedir. Yanlarında yakınları olmayan, ailesini yitirmiş vasi atanacak bir yakını olmayan “refakatsiz çocuklar” ise Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı’na bağlı yurtlara yerleştirilmektedir. Aynı biçimde (örneğin deniz kazalarında) anne ve babasını kaybeden çocuklar da devlet korumasına verilmektedir. Bu durumda refakatsiz çocukların kayıtları bulundukları illerde yapılmaktadır Mülteci mevzuatı ve Çocuk Koruma Kanunu’nun 6. maddesi gereği “refakatsiz çocukların”, “yurtta kalmayı istememe” gibi bir hakkı bulunmamaktadır.

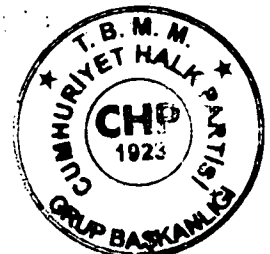
Ancak, devlet koruması için yurtlara yerleştirilen ya da vasi atanarak yakınlarının yanına verilen “refakatsiz çocuklar” kimi zaman şiddete maruz kaldıkları, kimi zaman da Avrupa Ülkelerine geçmek istedikleri için ya da ailelerini bulmak veya para kazanmak gibi gerekçelerle kaldıkları yerlerden ayrılabilirler.

Bu çocuklar, çoğunlukla büyük kentlerde hayatta kalmaya, barınmaya, karınlarını doyurmaya çalışmaktadır. Yasal güvencesi olmayan, devlet eliyle korunmayan bu “refakatsiz” çocukların, fuhuşa, ağır şartlar altında çocuk işçiliğine, uyuşturucu ticaretine sürüklenip sürüklenmediği ya da organ mafyasının eline düşüp düşmediği bilinmemektedir.

Herhangi bir biçimde Türkiye’ye girerken kayıt sistemine giren çocukların dışında, yasadışı yollarla Türkiye’ye giren çocukların durumu da aynı belirsizlikleri içermektedir.

Ankara İskitler Semtinde çok sayıda sığınmacı çocuğun çok düşük ücretlerle atölyelerde çalıştığı, bu bölgede kimi zaman akranlarıyla kötü şartlarda ev tuttukları, kimi zaman işyerlerinde geceledikleri haberleri basına yansımıştır. Ayrıca bu sığınmacı çocukların uyuşturucu ticaretinde “torbacı” olarak çalıştırıldıkları ve her türlü cinsel istismara da maruz kaldıklarına dair iddialar ve haberleri yine Gazete Duvar 29-30 Mayıs 2017 tarihlerinde Hale Gönültaş imzasıyla yayınlanan Suriye’nin kayıp çocukları dosyasında yer almıştır

Bu haberde İnsani Yardım Vakfı ile Katar sivil toplum örgütü RAF’ın desteği ile Hatay’ın Reyhanlı ilçesinde Suriyeli anne ve babasının yitirmiş çocuklar için “Savaş Mağduru Yetim Çocukların yeni yaşam şehri adıyla açılan merkezin Dünyanın en büyük yetimhanesi” olarak nitelendirildiği ifade edilmiştir. Türkiye’ye refakat sız gelen çocuklara bakma görevi Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının görevidir Ancak haberden anlıyoruz ki binlerce çocuk devlet eliyle bu yetimhaneye verileceği anlaşılmaktadır.

Halen Türkiye'de yaşayan ve devlet ya da aile korumasının dışında bulunan sığınmacı çocuklara ilişkin sağlıklı verilerin toplanması, çocukların şiddetten, fuhuştan, kölelik koşullarında çalıştırılmasından, uyuşturucu tacirlerinden ve diğer birçok olumsuzluktan korunmasından Anayasasında "sosyal hukuk devleti" ibaresi bulunan Türkiye Cumhuriyet Devleti'nin sorumlu olduğu somut bir gerçektir.

Sığınmacı çocukların sayısının ve yerlerinin belirlenerek, anılan tüm olumsuzluktan korunması, yeterli ve gerekli barınma koşullarına sahip olması, beslenme, eğitim, sağlık hizmetlerinden yararlanması için etkili ve sürekli önlemlerin alınarak olası çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İç Tüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini saygılarımızla arz ve teklif ederiz

Onursal ADİGÜZEL
İstanbul

Mozlum Nurlu
Manisa mv.

Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

Can

Karim Arslan
Denizli
İzmir

Gülşen
GÜLAY YEDEKİ
İstanbul

CEYHAN İRGİL
Bursa mv.

ÖZKAN YALIN
Uşak mv.

Zahsin TANHAN
Kocaeli mv.
Sakarya

Hüseyin ÇAMAK
Mersin mv.

İrfan BAKIN
İSPART

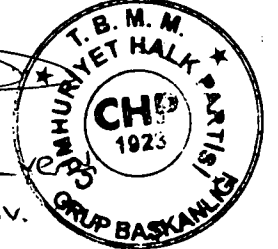
Kemal ZEXBEK
Samsun mv.

Karim Arslan
Denizli
İzmir

Şenel Sarıkan
Ank.

Fatma Kaplan Hüseyin
Kocaeli mv.
İzmir

Ali Haydar Hak
Ankara mv.
M. hakir

1263

